

عزرائیلیات

وہجہ عہی طنز مکتوب

علی مرادی

انتشارات بوی باران

مرادی، علی، ۱۳۵۶	سرشناسه
عزرائیلیات: مجموعه‌ی طنز مکتوب؛ علی مرادی	عنوان و نام پدیدآورنده
فارس: بوی باران؛ مروودشت: موسسه‌ی فرهنگی	مشخصات نشر
هنری فانوس نویسان مهر، ۱۳۹۲.	
۱۱۲ ص: ۱۲ × ۱۷ س.م.	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۰۰-۹۲۷۰۷-۴-۳	شابک
فیفا	وضعیت فهرست نویسی
طنز فارسی -- قرن ۱۴	موضوع
۱۳۹۲ ع ۴ ۲۴۴۸۲، ۸۲۰۳ / PIR	رده بندی کنگره
۸۱۶۷/۶۲	رده بندی دیویی
۳۱۴۱۲۶۳	رده کتابشناسی ملی

عزرائیلیات	
علی مرادی	
مجموعه‌ی طنز مکتوب	
نام انتشارات: بوی باران، باران ری	
موسسه‌ی فرهنگی و هنری فانوس نویسان مهر	
طراحی جلد: مرید سادات	
صفحه آرای: مرجان صابری	
ویرایش: عبدالرضا قیصری	
نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۲	
شمارگان: ۲۰۰۰	
قیمت: ۴۰۰۰ تومان	
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۷۰۷-۴-۳	
چاپ و صحافی: فخر ایران	
حق چاپ و نشر محفوظ می باشد.	
نشانی: مروودشت، میدان امام (ره)، ساختمان خورشیدپارس،	
طبقه ۴ تلفن: ۲۲۳۵۷۵۲-۰۷۲۸-۰۷۷۶۱۰۱۷۷۹۱-۰۹۱۷۹۱	
booyeharanpub@yahoo.com	

فهرست

مقدمه / ۸

مصل اول، شعر / ۱۱

شاد / ۱۳

یاران ایزد / ۱۹

حرفای باطن / ۲۲

در محضر قبضه / ۲۴

چه خوب شد / ۲۶

مش نبی / ۳۷

چه کسی فکرش را می کند / ۴۲

قاصور / ۴۷

آفرینش / ۵۰

گپی با این قلم سرخورده / ۵۴

صدای کوچه ها / ۵۷

جشن تولد / ۶۰

دور تسلسل / ۶۴

توضیح واضحات / ۶۶

بچه مثبت / ۶۸

فراری / ۶۹

فصل دوم، عزرائیلیات / ۷۱

عزرائیلیات / ۷۳

فصل سوم، نثر / ۹۳

حق به حق دار رسید / ۹۴

تبال و سیاست / ۹۹

از ستاج، تون تا... / ۱۰۴

حالا... هم دیده اید؟ / ۱۰۸

هوالمحبوب

دست به قسمی پیش شما نداریم. زبان روزه دروغ چرا؟ خود شاعر کتاب را داد و اختیار هم داد که فلانی! خود دانی! ما هم گمان کردیم این به معنای نبودن ریگ در کفش ایشان است لابد هر آن چه به نظرمان می رسد بعد از خواندن عزرائلیات بی تعارف و ملاحظه بنویسیم بگذاریم کف دست شما! خوب شاعر مثل هر آدم شیر خام خورده پای لرزش هم لاید می نشیند. اما در این مجموعه که اسمش عزرائلیات است شما با آثار متنوعی روبرو می شوید. قالباً! نثر دارید و انواع شعر. از مثنوی و غزل و ترانه و غنی و غریب تا نیمیایی و سپید.

طبعاً هم از نظر موضوعیت هست تا طنزهای عبارتی خوشمزه و دومزه و بعضاً بیسار از حیث محتوا هم از سیاسی و اجتماعی و فرهنگی بگیریم تا همه هم مانند قالب هست تعارف نکنید خلاصه. عزرائلیات مجموعه شعر است از طنزسرایی شاعری است که ابعاد ذوق شاعری اش را تا حدی می شناخته و در این کتاب خواسته ابعاد توانمندی طنزپردازی اش را شناسانید این است که به هر خمیره ای دمی زده و از هر دری گفته و نگارنده دانش انتشار کتاب (غیر از پول و شهرت و پست و مقام و گرفتاری و آلودگی و امثال عدیده)، دیدن انعکاس آن ها و نظر شماست.

در نتیجه هر کسی ممکن است بنا به سلیقه از یک یا چند اثر این مجموعه بیشتر از مشت های دیگر خوشش بیاید و ما هم به طور طبیعی به فرازهایی از کتاب که خوش نشست بر دل مان اشارت می کنیم.

در فصل اول بعد از شعر آغازین و این ها! ما از مثنوی «حرفای باباسازی» راستش خوشمان آمد و هیچ بعید نیست باز هم بخوانیمش فضایی که ساخته شده آدم را می نشاند پای بساط شعر:

نقد جدید نامه های مارکز روان پریشی شدید حافظ
بحث جناحین اصولی و چپ رابطه ی اکس و ترانه ی رپ

این ها حرف هایی است که شاعر توی بساط منقلی ها پیدا می کند و البته فهم سخن هم دیگر کار من و شماست. «در محضر قیصر» نخستین شعر سزارین... و تا حدودی «مش نبی» که اتفاقاً کنار هم نشستند تجربه ی نقیضه پردازی علی مرادی هستند. در مجموع نقیضه پردازی که به شهرت اثر اصلی و هنر پیچاندن طنز پرداز بستگی دارد، در این جلد بدین در نیامده. حالانمی گوئیم در سطح نقیضه پردازی های مرحوم بیدرگانی و شیخ بهسحاق اطعمه شیرازی و شیخ البسه قاری یزدی و دیگر نگارندگان جناب ملا ناصر فیض و این هاست ولی خوب است. «مثنوی فکری» می کرد» و «قاصور» هم از کارهای موفق این مجموعه هستند. «روان گذاری» هم باورقی، هم بهانه سرایش و هم قالب و «مارکز» طبعاً به کار رفته در این اشعار یک حالی به آدم می دهد.

شعر «جشن تولد» که از زبان تولد سروده شده و طنزی مذهبی اعتقادی و اجتماعی است، امام زمان (عج) را به بیان تفاوت مخاطب قرار داده که جا دارد جدی گرفته شود. انتهای بخش اول هم که از نظر قالب کارها شبیه کَشکول است دو شعر مذهبی داریم که از قضا شعرهای خوبی هم هستند.

فصل دوم همان عزرائلیات است و مجموعه ی پیرامونی مذهبی و دوییتی است. بعضی از این کوتاه سروده ها واقعاً با مزه و گاهی به دارند. علی مرادی توی خیلی از این کوتاه سروده ها توانسته اصل غافلگیری را که لازمه ی طنز است رعایت کند. حالا چه با به کار بردن واژه های رایج و طنز آمیز در پایان بندی، مثل این دوییتی که از زبان جناب ملک الموت است:

دلم اندازه ی خورشید خونه... (ص ۷۸)

چه با لهجه دار کردن شعری که زبانش معیار است باز هم در
پایان بندی اثر:

حدود سال شصت قرن بیستم....(ص ۷۹)

باورتان نمی شود که می شود این قدر به نگاه عزرائیل نزدیک
شد و موقعیت های مختلف اش را درک کرد و هنوز هم زنده بود!
علی مرادی «این کار بزرگ را به خوبی کرده!» در عزرائیلیات نگاه
ملک الموت را که در قالب رباعی و دوبیتی و این ها خیلی خوب
تصویر شده می بینیم. ردپای عاشورا، نقد دنیا پرستان و دوست داران
آن و مغروران و خود ماها و خیلی های دیگر هم که حوصله ی
این مانده ی خدا عزرائیل را سر برده ایم در این مجموعه هست. ذکر
ساعت و سرایش یا رسیدن پیامک از ملک الموت به شاعر هم
چنداد است. لا یستقدم ولا یستأخر!

مثل در م ۳ اثرهاست نمونه هایی خوب از تجربه های
قطعه نویسی در قالب ای طنز است که در قالب ستون ثابت «کاکام»
که سی تا هجریه تحریف و تحریف نوشته شده و منتشر. شگردهایی
مثل استفاده از خوب و بد و تیپ و شخصیت کاکام و بی زبون
و محیط تحریریه نشرید و این ها، باعث خوب تر شدن این بخش
شده. اما شاید بشود در نشر طنز مناسبات کارهای قوی تری هم از
علی مرادی بود.

در هر تقدیر مثل شما بخاطر خواندن مجموعه عزرائیلیات و
دوستی با علی مرادی خوشحالم!

عبدالرضا قیصری

مدیر مسئول موسسه ی فرهنگی هنری

فانوس نویسان مهر

تیر ماه ۱۳۹۲